

SEGURA, Antoni. *Crònica del catalanisme. De l'autonomia a la independència.* Barcelona: Angle Editorial, 2013. El fil d'Ariadna, 65. 330 pàgs. [14,5 x 23].

Amb aquest llibre, que parteix de la premissa que els historiadors en analitzar els conflictes no tenen com a objectiu la seva resolució sinó oferir les raons que hi ha al darrera dels mateixos per entendre el present, el professor Segura intenta explicar el procés que ha portat al conflicte actual entre Espanya i Catalunya. El mateix autor, defensor d'una praxis històrica que ha de combinar un cert relativisme i distanciament envers els fets, per no perdre l'objectivitat, amb el compromís cívic que situa al·historiador en un lloc i un moment determinat, reconeix que el seu relat pot caure en presentar “*les «raons» d'una de les parts en conflicte, avui majoritària entre els ciutadans de Catalunya i que ha transitat des de la il·lusió autonomista de la dècada dels setanta fins al convenciment que Catalunya no pot progressar ni sobreviure com a nació si segueix lligada a l'Estat espanyol.*”

La tesis explicativa del llibre agafa com a préstec la classificació del sociòleg Manuel Castells sobre les identitats col·lectives, i planteja com el catalanisme ha passat d'una identitat de resistència sota la Dictadura franquista i, després en democràcia, amb la temptativa fallida d'assolir el reconeixement a la plurinacionalitat de l'Estat; a una identitat-projecte que, després de la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut, planteja “*un futur il·lusionant en moments de crisi –la independència vehiculada a través del dret a decidir.*” Un projecte identitari que, per a l'autor, en situar-se en un món global de societats plurals i complexes, es fonamenta més en les aspiracions d'un futur millor que en la recuperació d'un passat comú.

El llibre s'estructura en tres parts. La primera fixa la seva atenció en el tomb polític que suposa la sentència del 28 de juny de 2010 del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut del 2006. Un tomb que posa el dret a decidir i el projecte independentista en el centre de tots els debats, i que continua amb la manifestació de la Diada del 2012 i la declaració de sobirania de gener de 2013. Els tres capítols següents fan un repàs a la història del catalanisme, des de la Renaixença i aquell primer catalanisme que volia transformar l'Estat espanyol, passant pel catalanisme popular d'esquerres hegemònic a la Segona República que assolí la fita de l'Estatut d'Autonomia de 1932, fins al catalanisme de resistència sota el franquisme. La resta de capítols analitzen el gir polític del catalanisme, arrencant des de la transició política però focalitzant l'anàlisi en el període 2006-2013. En definitiva, estem davant d'una obra que pretén explicar “*el pas que va de reivindicar l'autonomia a exigir el dret a decidir, és a dir, el dret a l'autodeterminació.*”, agafant com a protagonista de tot el procés històric a la societat civil catalana i als moviments socials, “*els veritables motors de la política catalana en el darrer segle i mig.*”

IHE

(Secretaria de la Revista)

Traducción de la reseña anterior:

Con este libro, que parte de la premisa que los historiadores al analizar los conflictos no tienen como objetivo su resolución sino ofrecer las razones que hay detrás de los mismos para entender el presente, el profesor Segura intenta explicar el proceso que ha llevado al conflicto actual entre España y Cataluña. El mismo autor, defensor de una praxis histórica que debe combinar un cierto relativismo y distanciamiento hacia los hechos, para no perder la objetividad, con el compromiso cívico que sitúa al historiador en un lugar y un momento determinado, reconoce que su relato puede caer en presentar *“les «raons» d’una de les parts en conflicte, avui majoritària entre els ciutadans de Catalunya i que ha transitat des de la il·lusió autonomista de la dècada dels setanta fins al convenciment que Catalunya no pot progressar ni sobreviure com a nació si segueix lligada a l’Estat espanyol”*.

La tesis explicativa del libro coge prestada la clasificación del sociólogo Manuel Castells sobre las identidades colectivas, y plantea como el catalanismo ha pasado de una identidad de resistencia bajo la Dictadura franquista y, después en democracia, con la tentativa fallida de lograr el reconocimiento a la plurinacionalidad del Estado; a una identidad-proyecto que, después de la sentencia del Tribunal Constitucional sobre el Estatuto, plantea *“un futur il·lusionant en moments de crisi –la independència vehiculada a través del dret a decidir”*. Un proyecto identitario que, para el autor, al situarse en un mundo global de sociedades plurales y complejas, se fundamenta más en las aspiraciones de un futuro mejor que en la recuperación de un pasado común.

El libro se estructura en tres partes. La primera fija su atención en el cambio político que supone la sentencia del 28 de junio de 2010 del Tribunal Constitucional sobre el Estatuto del 2006. Un cambio que pone el derecho a decidir y el proyecto independentista en el centro de todos los debates, y que continúa con la manifestación de la *Diada* del 2012 y la declaración de soberanía de enero de 2013. Los tres capítulos siguientes hacen un repaso a la historia del catalanismo, desde la *Renaixença* y aquel primer catalanismo que quería transformar el Estado español, pasando por el catalanismo popular de izquierdas hegemónico en la Segunda República que logró el hito del Estatuto de Autonomía de 1932, hasta el catalanismo de resistencia bajo el franquismo. El resto de capítulos analizan el giro político del catalanismo, arrancando desde la transición política pero focalizando el análisis en el periodo 2006-2013. En definitiva, estamos ante una obra que pretende explicar *“el pas que va de reivindicar l’autonomia a exigir el dret a decidir, és a dir, el dret a l’autodeterminació”*, cogiendo como protagonista de todo el proceso histórico a la sociedad civil catalana y a los movimientos sociales, *“els veritables motors de la política catalana en el darrer segle i mig”*.

IHE

(Secretaría de la revista)